

Magistrat miasta Chełmna

Magistrat miasta Chełmna, członek zwyczajny (instytucjonalny) TNT w l. 1925-1933.

Miasta na terenie byłego zaboru pruskiego w początkowym okresie II Rzeczypospolitej pod względem struktury i funkcjonowania organów władzy samorządowej różniły się od pozostałych ziem polskich. Ich ustrój opierał się na ustawodawstwie pruskim z połowy XIX w. oraz rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z 1921 r. Magistrat (zarząd miejski) był organem wykonawczym, uzupełniającym radę miejską, posiadającą z kolei prerogatywę uchwałodawczą. Rada wybierała członków magistratu, których liczba nie przekraczała zazwyczaj 15 osób i którzy byli zatwierdzani przez wojewodę. Pracami zarządu kierował prezydent lub burmistrz miasta. Magistrat posiadał konkretne działy (decernaty). Do zadań zarządu należało zarządzanie m. in. zarządzanie majątkiem miejskim i reprezentowanie miasta wobec władz zwierzchnich.

Magistrat miasta Chełmna przystąpił do Towarzystwa Naukowego w marcu 1925 r., najpewniej pod wpływem odezwy zarządu TNT, wzywającej samorządy do zapisywania na członków. Pod prośbą o przyjęcie na członka podpisał się burmistrz Stanisław Zawacki. Magistrat skorzystał z przysługującej członkom Towarzystwa zniżki na zakup publikacji, składając szerokie zamówienia, co wskazuje, że starano się poszerzyć magistracką bibliotekę. Składka magistratu, opłacana do 1930 r. była zmienna, wahając się od standardowej 12 zł do 200 zł. Według listy sporządzonej przez Urząd Wojewódzki Pomorski, w mieście istniało Koło Przyjaciół TNT utworzone z inspiracji burmistrza, brak jednak szczegółów. Na przysyłane przez Towarzystwo prośby o składkę, magistrat odpowiedział, że nie jest w stanie jej dłużej płacić. Mimo to, miasto Chełmno figurowało na listach członkowskich do 1933 r.

Literatura:

1. Sudziński R., *Samorząd terytorialny* [w:] *Historia Torunia*, red. M. Biskup, t. III, cz. 2., Toruń 2006.

Aleksander Wiśniewski